

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΛΑΧΕΙΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Λ. ΦΡΑΓΚΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς
καὶ τ. Ἀναπλ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν

Ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων εἶναι ἐρριζωμένη εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἡ ροπὴ πρὸς τὴν εὐκόλον ἀπόκτησιν ἀγαθῶν. Ὅσον καὶ ἂν αἱ ἀντιλήψεις περὶ τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν διαφοροποιοῦνται διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν προκαλεῖ τὸ παιγνίδι μετὰ τὴν τύχην δονεῖ εὐχαρίστως πάντοτε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Αἱ ρίζαι τῆς τοιαύτης πρὸς τὰ τυχερὰ παίγνια καὶ τὰ λαχεῖα ροπῆς εἶναι βαθεῖαι. Ἀνευρίσκονται κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἐκάστοτε κοινωνικο-οικονομικοῦ καθεστώτος νὰ ἐξασφαλίσῃ πλήρη, ἄνετον καὶ προσιτὴν εἰς ὅλους ἰκανοποίησιν τῶν εἰς ὑλικά ἀγαθὰ ἀναγκῶν. Τὰ αἷτια ἐδρεύουν καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν δομὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἐπιρροεποῦς πάντοτε ἐξ εὐχαρίστων ἀντιδράσεων πρὸς τὸ παιγνίδι μετὰ τὴν τύχην καὶ τὰ ἀπρόοπτα αὐτῆς.

Οὕτως, εἴτε ἡ ἱκανοποίησις ἀναγκῶν τέρψεως εἰς δημοσίας λαχειοφόρους ἐκδηλώσεις κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἴτε ἡ ἀπόκτησις ὑλικῶν μέσων διὰ τὰς συγχρόνους πειστικὰς βιοτικὰς ἀνάγκας κινεῖ τὴν γοητείαν τῆς θεᾶς τύχης καὶ τὴν ἔλξιν πρὸς αὐτήν, μία καὶ ἡ αὐτὴ εἶναι πάντοτε ἡ διαπίστωσις ὅτι ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τέρπεται καὶ ἐξ ἰδίων αὐτῆς ἀναγκῶν ἀπὸ τὴν ἰδιόμορφον ψυχολογικὴν κατάστασιν ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀναμοιρῆ τοῦ ἀνοζητουμένου καὶ πάντοτε ἐλπίζομένου κέρδους.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ ἐξέλιξις πρὸς τὰς συγχρόνους μορφὰς λαχείων φέρει, εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας, τὸ γνῶρισμα τῶν κοινῶν γενεσιουργῶν δεδομένων, ἔν πραγματικὸν γεγονός, τὸ ἀδιάπτωτον τοῦ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὰ δημοσίως ὀργανούμενα λαχεῖα. Τοῦτο εἰς τὴν ἀρχαιότητα, ἰδίᾳ εἰς τὴν εὐδαιμονοῦσαν Ρώμην, ἀπετέλει πεδῖον δραστηριότητος διὰ τὸν ἐκάστοτε ἄρχοντα καὶ τὴν εὐκαιρίαν εἰς αὐτὸν νὰ παράσῃ ἐνδιαφέροντα εἰς τὸ κοινὸν πράγματα, νὰ ὀργανώσῃ λαχειοφόρους δημοσίας ἐφορτὰς μετὰ ἰδιαιτέρως τερπιγόνους, ἐνίοτε, λαχνούς, πρὸς τὸν σκοπὸν στερεώσεως τῆς πολιτικῆς ἀκτινοβολίας καὶ τῆς προσωπικῆς ἐννεῦθεν ἰσχύος.

Ἡ ἐλπίς τοῦ εὐκόλου καὶ ἀκόπου κέρδους εἰς τὴν διαρκῆ ἀναζήτησιν τρόπων καὶ μέσων βελτιώσεως τῶν ὑλικῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς, ἰδίᾳ ὑπὸ τὴν καταθλιπτικὴν ἐνίοτε πίεσιν ζωτικῶν ἀναγκῶν, παροτρύνει λοιπὸν τὸν ἀνθρώπον εἰς

τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰ δημόσια λαχεῖα. Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον αἱ ἄμεσοι βιοτικαὶ ὑλिकाὶ ἀνάγκαι τὸ κίνητρον. Ἡ ἀνικανοποίητος πάντοτε τάσις πρὸς ἀπόκτησιν μέσων ὄλων ἐν ἀνεωτέρας ζωῆς ὠθεῖ καὶ τοὺς ἀνωτέρας εἰσοδηματικῆς τάξεως ἀνθρώπους εἰς συμμετοχὴν εἰς τὰ λαχεῖα, διευκολυνομένη καὶ ἐκ τῆς μεγαλυτέρας χρηματικῆς πρὸς τοῦτο εὐχερείας αὐτῶν.

Ἡ στάσις τοῦ κράτους

Τὸ σύγχρονον κράτος, μὲ τὴν συνεχῶς προεκτεινομένην παρεμβατικὴν του τακτικὴν περὶ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως, θὰ ἦτο ἐκτός πραγματικῶν συνθηκῶν ἐὰν ἠγνόει τὴν τοιαύτην μεγίστης κοινωνικῆς σημασίας ἐκδήλωσιν, τὴν ἔμφυτον ροπὴν τῶν ἀτόμων πρὸς τὴν ἀναζητήσιν τοῦ εὐκόλου κέρδους. Θὰ ἦτο σφάλμα διὰ τὸ σύγχρονον κράτος νὰ μὴ παρέμβῃ εἰς τὸν τομέα τοῦτον. Ἄλλὰ ποῖαι εἶναι αἱ κατευθυντήριοι γραμμαί, αἱ βασικαὶ ἀρχαί, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διέπουν τὴν στάσιν τοῦ συγχρόνου κράτους ἔναντι τοῦ φαινομένου τῆς πρὸς τὰ λαχεῖα κοινωνικῆς ροπῆς;

Διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τις εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ κατωτέρω δεδομένα.

Ἡ ροπὴ πρὸς τὰ λαχεῖα εἶναι ὑγιῆς ἐκδήλωσις; Ἡ ἀναζητήσις τοῦ εὐκόλου κέρδους εἶναι κατὰ πρῶτον μία κοινωνικὴ πραγματικότητα. Ὡς τοιαύτη δέον κατ' ἀδήρητον ἀνάγκην νὰ ἀντιμετωπίζεται. Περιορισμός τῆς διὰ μέσων ἐτέρων, πλὴν ἐκείνων κοινωνικῆς - ἠθικοπλαστικῆς λειτουργίας, θὰ ἦτο ἀνεπίτευκτος. Ἡ ὑπερβολικὴ, βεβαίως, καὶ ἄμετρος ἀναζητήσις εὐκαιριῶν εὐκόλου κέρδους δὲν εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ὑγιῆς φαινόμενον. Ἡ ἔμμοσος ἰδέα τοῦ ἀναμενομένου πάντοτε εὐχαιρίστου ἀπροόπτου τῆς τύχης, διαρκῶς τροφοδοτουμένη καταλλήλως, ἐκτός τοῦ ὅτι περισπᾷ τὴν περὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν μόχθον προσήλωσιν, ὀδηγεῖ καὶ εἰς ἀσύμμετρον πρὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας διαθέσιν χρηματικῶν ποσῶν πρὸς διακύβευσιν εἰς τὰ λαχεῖα καὶ ὑπὸ ὠρισμένα; προϋποθέσεις ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀποκτησιν πάθους περὶ τὰ τυχηρὰ παίγνια.

Ἐντεῦθεν προκύπτει ὅτι, καθ' ὃ μέρος ἡ ὀργάνωσις ὑπὸ τοῦ κράτους τῶν πρὸς τὸ εὐρύτερον κοινωνικὸν σύνολον ἀπευθυνομένων εὐκαιριῶν ἀναζητήσεως; εὐνοιῶν τῆς τύχης διὰ τῶν ἐκάστοτε συστημάτων λαχείων δύναται νὰ περιορίσῃ τὴν ροπὴν πρὸς τὰ τυχηρὰ παίγνια, ἢ θεμελιώσῃ τῶν λόγων λειτουργίας τῶν κρατικῶν λαχείων ἀποκτᾷ ἀναμφισβήτητον ἠθικὴν κοινωνικὴν βᾶσιν.

Ἐφ' ὅσον ἡ ροπὴ πρὸς τὰ λαχεῖα, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις, δὲν χαρακτηρίζεται ὡς μὴ ὑγιῆς ἐκδήλωσις, θεμελιουμένης τῆς ἠθικοπλαστικῆς κοινωνικῆς παρεμβάσεως τοῦ κρατικοῦ ἐπὶ τῶν δημοσίων λαχείων ἐνδιαφέροντος; ἀνακύπτει τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ ἐὰν ἐνδείκνυται ἢ ὅσα τὸ δυνατόν εὐρύτερα διάδοσις τῆς ἰδέας τῶν λαχείων.

Ἐπὶ τὴν ἀναγκαίαν, βεβαίως, προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ὀργάνωσις τοῦ συστήματος τῶν δημοσίων λαχείων εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ συνιστᾷ παρότρυνσιν εἰς παράλογον καὶ ὑπέροχρον προσήλωσιν τοῦ κοινῆς εἰς τὴν διὰ τῶν λαχείων ἀναζητήσιν εὐκαιριῶν καλυτεροῦσιν; τῆς ζωῆς, ἢ διάδοσις τῆς ἰδέας τῶν λαχείων εἰς ὅσα τὸ δυνατόν εὐρύτερα λαϊκὰ στρώματα εἶναι καὶ ἐπωφελῆς καὶ εὐκαταία πάν

τοτε. Ἄλλ' ἀνήκει εἰς τὸ σύστημα τῶν λαχείων καὶ εἰς τὸν τρόπον λειτουργίας των νὰ ἔξασφαλίσουν τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἐνδεικνυομένης ἰσορροπίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῆς εὐρύτερας πάντοτε διαδόσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἠθικοπλαστικῆς κοινωνικῆς ἀποστολῆς των εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ροπῆς πρὸς τὰ τυχερὰ παίγνια.

Αἱ ιδιότητες αὗται ἐξυπηρετοῦνται περισσότερο διὰ τῆς εἰς ἕκτασιν καὶ οὐχὶ εἰς βάθος ἀναπτύξεως τῆς καταναλώσεως τῶν λαχείων, τουτέστι διὰ τῆς διευρύνσεως ὁλονὲν τῆς λαϊκῆς συμμετοχῆς ὅλων τῶν εἰσοδηματικῶν τάξεων καὶ κοινωνικῶν στρωμάτων καὶ οὐχὶ διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοτοῦ συμμετοχῆς μιᾶς τάξεως ἢ τοῦ πληθυσμοῦ μιᾶς περιφερείας κατὰ τὸ μέγιστον μέρος.

Κοινοφελεῖς σκοποὶ

Εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν δημοσίων λαχείων πρέπει νὰ πρυτανεύῃ ὁ κοινωνικός, κοινοφελής, σκοπὸς τῆς λειτουργίας αὐτῶν. Ἡ παρέμβασις τοῦ κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς πρὸς τὰ λαχεῖα ροπῆς τοῦ κοινού δὲν δύναται νὰ δικαιολογητῆ παρὰ ἕνεκα κοινωνικῆς σκοπιμότητος. Ἡ καθοδήγησις τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀτόμων πρὸς ὀρισμένας κατευθύνσεις ἠθικῆς τάξεως δὲν δύναται νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ κερδοσκοπία, ὅψ' ἦν ἔννοιαν λειτουργεῖ εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρηματικότητος, δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν λαχείων. Τὸ ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν λαχείων κέρδος πρέπει νὰ εἶναι κοινωνικόν. Ὡς τοιοῦτον νοεῖται ὑπὸ τὴν διττὴν ἔννοιαν, τὴν ἠθικοπλαστικὴν καὶ τὴν οικονομικὴν. Ἡ πρώτη ἀφορᾶ εἰς τὴν δυνατότητα περιορισμοῦ τῆς πρὸς τὰ τυχερὰ παίγνια ροπῆς, ἡ δευτέρα εἰς τὴν ἐξυπρέτησιν ἀποκλειστικῶς κοινωνικῶν, κοινοφελῶν, σκοπῶν διὰ τῶν προερχομένων ἐκ τῶν λαχείων οικονομικῶν μέσων.

Ὁ κοινωνικὸς σκοπὸς τῶν λαχείων εἶναι, ὡς ἐκ τούτου, ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς κερδοσκοπικῆς ἐπιχειρήσεως. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους τὸ προνόμιον ἐκδόσεως πρέπει νὰ ἐπιφυλάσσεται εἰς τὸ ἀποκλειστικόν ἐνδιαφέρον τοῦ κράτους. Τὰ ἐκ λαχείων ἔσοδα πρέπει νὰ διατίθενται εἰς συγκεκριμένους καὶ γνωστοὺς εἰς τὸ κοινὸν κοινοφελεῖς σκοπούς.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἰδέας τῶν λαχείων πρέπει νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ παρεκκλίσεις δυναμένας νὰ παραβιάσουν τὴν ἠθικὴν κοινωνικὴν θεμελίωσιν τῆς λειτουργίας τῶν λαχείων. Ἐὰν διὰ τούτων ἐπιδιώκεται ἡ ὅσα τὸ δυνατόν εὐρύτερα συμμετοχὴ τοῦ κοινού, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται ἢ νὰ ἐνεργῇ ὡς κερδοσυμμετοχὴ τοῦ κοινού, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται ἢ νὰ ἐνεργῇ ὡς κερδοσκοπικὴ ἐπιδιώξις, ἀλλ' ὡς διεύρυνσις τῶν κοινωνικῶν σκοπῶν τῶν λαχείων. Ἡ πίστις τοῦ κοινού περὶ τὸν κοινοφελῆ χαρακτῆρα τῶν σκοπῶν τοῦ λαχείου εἶναι θεμελιώδης παράγων. Διότι παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιδιωκομένην καθοδήγησιν ἠθικῶν βάσεων τῆς πρὸς τὰ λαχεῖα ροπῆς, ἔξασφαλίζεται καὶ μία ἑτέρα λειτουργία. Ἐνισχύεται τὸ περὶ τὰ κοινὰ συμφέροντα ἐνδιαφέρον τῶν πολιτῶν μὲ τὰς ἐντεῦθεν γενικωτέρας εὐνοϊκὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν.

Ἡ ἐξυπρέτησις τῶν πολλαπλῶν τούτων κοινωνικῶν καὶ ἠθικοπλαστικῶν σκοπῶν τῶν λαχείων διασφαλίζεται μόνον ὅταν ὁ φορεὺς τῆς πολιτικῆς ἐπ' αὐτῶν εἶναι ἀνεπηρέαστος ἐκ κερδοσκοπικῶν, ὀλιστικῶν, ἀντιλήψεων. Ἡ ἀνάγκη

αὕτη κατεδείχθη πρὸ πολλοῦ, δι' ὃ πάντοτε καὶ παντοῦ, εἰς ὅλας τὰς χώρας, ὁ νόμος ἐπιφυλάσσει εἰς τὸ κράτος τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξουσίαν διὰ τὴν ρύθμισιν καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῆς πολιτικῆς λαχείων.

Αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ τῶν κρατικῶν λαχείων

Ἡ ὀργάνωσις ἐνὸς συγχρόνου συστήματος λαχείων, ἐξυπηρετοῦντος τοὺς σκοποὺς αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω περιγραφεῖσαν κοινωνικὴν ἠθικοπλαστικὴν ἐπίδρασιν, ὑπόκειται εἰς ἐπιταγὰς γενικῶν τινῶν βασικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διέπουν τοὺς ὅρους λειτουργίας αὐτοῦ. Ἡ ἐξυπηρετήσις τῶν σκοπῶν τούτων εἶναι ἐν πολλοῖς συνάρτησις τῶν ἀρχῶν τοῦ συστήματος λαχείων.

Πρώτη βασικὴ ἐπιταγὴ εἶναι ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θυσία, ἡ διακυβευομένη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ κέρδους, δεόν νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τοῦ καταναλωτικοῦ δυναμικοῦ καὶ νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ ἀνετα ἐκεῖνα περιθώρια οἰκονομίας, τὰ ὁποῖα λογικῶς δύναται νὰ προκύψουν διὰ τὴν συμμετέχουσαν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰσοδηματικὴν τάξιν. Ἡ διάθεσις ποσοῦ πρὸς ἀγορὰν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ συνιστᾷ ὑπερβολικῶς ἐπώδυνον οἰκονομικὴν θυσίαν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐπιβάλλεται ἡ διατίμησις τῶν γραμματίων νὰ ἐνεργῆται κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα τὴν εὐρύτεραν συμμετοχὴν καὶ τῶν κατωτέρων εἰσοδηματικῶν τάξεων πρὸς εὐρύτεραν διάδοσιν τοῦ λαχείου καὶ εἰς τὰς τάξεις ἐκεῖνας τοῦ πληθυσμοῦ ἔνθα ἡ ροπὴ πρὸς τὰ τυχερὰ παίγνια ἰδιαιτέρως δύναται νὰ εἶναι κοινωνικῶς ἐπιζήμιος.

Δευτέρα ἀρχὴ λειτουργίας τοῦ λαχείου εἶναι ὅτι ἡ χρονολογικὴ ἀλληλουχία τῶν ἐκδόσεων δεόν νὰ εἶναι δεοντολογικὴ. Ἡ σχετικὴ διάταξις αὐτῶν δεόν νὰ ἐπιτρέπη κατὰ τρόπον ὀρθολογικὸν τὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους διατήρησιν εἰς τὸν προσήκοντα βαθμὸν τῆς στάθμης τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ λαχεῖον, ἀνελόγως πρὸς τὰς ἐπιταγὰς μιᾶς ἀντικειμενικῆς καὶ πλήρους ἐρεῦνης τῆς καταναλωτικῆς δυνατότητος κατὰ τὰς διαφόρους χρονικὰς περιόδους. Ἡ διατήρησις εἰς τὸ ἐνδεικνύμενον πάντοτε σημεῖον τῆς ἰσορροπίας τῆς ἐκδοτικῆς δραστηριότητος, ἐν σχέσει πρὸς τὰς καταναλωτικὰς δυνατότητας, ἐξασφαλίζει τὴν ἀπρόσκοπτον ἐξέλιξιν τοῦ λαχείου πρὸς ὅλον ἐν βελτιωμέναις ἀποδόσεις.

Ὡς τρίτη ἀρχὴ θὰ ἡδύνατο νὰ θεωρηθῆ ἡ ἐκείνη καθ' ἣν πρέπει τὸ σύστημα τῶν κληρώσεων νὰ μὴ λειτουργῆ ὡς βεβιασμένη, ἀλλ' ὡς φυσιολογικὴ καὶ ἄνετος προσέλκυσις πρὸς συμμετοχὴν εἰς μεταγενέστερα κέρδη νέων κληρώσεων. Τὸ ἀντίθετον δύναται νὰ συμβῆ ὅταν ἡ συμμετοχὴ εἰς νέας κληρώσεις συνεπάγεται ὑπερβολικὰς συνολικὰς οἰκονομικὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ἀναδέχεται ὁ ἀγοραστὴς τῶν κατωτέρων ἀγοραστικῶν δυνατοτήτων ἀναγκαστικῶς, λόγῳ ἀγορᾶς γραμματίων τῶν πρώτων σειρῶν ἐκδόσεως. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ σύστημα τῶν ἀπλῶν κληρώσεων κρίνεται ὀρθολογικώτερον, διότι ἐξασφαλίζει ὑπὸ ὅρους σαφεῖς, ἐφ' ἅπαξ ἐκτιμωμένους, τὴν ὁμαλότητα τοῦ ρυθμοῦ συμμετοχῆς τοῦ εὐρύτερου πληθυσμοῦ.

Ἄλλη ἀρχὴ εἶναι ὅτι διὰ νὰ ἐξασφαλίζετα ἡ ἰσορροπία δυνατοτήτων ἀποροφήσεως τῶν ἐκδοτικῶν δραστηριοτήτων τοῦ λαχείου καὶ πραγματικῶν καταναλωτικῶν ἀναγκῶν τὸ ὅλον σύστημα δεόν νὰ ἐμφανίζῃ, ὁμοῦ μὲ τὴν σταθερότητα

κατευθυντηρίων ἀρχῶν, καὶ ἐλαστικότητα προσαρμογῆς πρὸς τὰς ἐκάστοτε συνθήκας. Τοῦτο ἐξασφαλίζεται κυρίως διὰ τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐκδοτικῆς ἐμφανίσεως τοῦ λαχείου εἰς σύστημα σειρῶν.

Τέλος, βασικὴ ἀρχὴ κατευθύνουσα τὴν πολιτικὴν λαχείων εἶναι ὅτι διὰ σχετικῆς ἐνημερωτικῆς καμπάνιας πρέπει νὰ καθίσταται σαφῆς καὶ προσιτὴ εἰς γνῶσιν εἰς ὅλα τὰ στρώματα τοῦ συμμετέχοντος κοινοῦ ἢ κοινωφελῆς ἀποστολῆ τοῦ λαχείου, ὡς καὶ τὸ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς τύχης ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀποτελεσμα τῶν κληρώσεων, ὥστε νὰ μὴ καταλείπεται ἀμφιβολία τις περὶ τῆς ἀπόγου λειτουργίας τοῦ λαχείου καὶ τοῦ κοινωφελοῦς του προορισμοῦ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα

Συμπληροῦται κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἑκατονταετία ἀπὸ τῆς πρώτης ἐν Ἑλλάδι ἐμφανίσεως λαχείου, φέροντος τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ὑπὸ τοῦ κράτους ἢ κατὰ παραχώρησιν αὐτοῦ ὀργανωμένων εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν λαχείων Πρόκειται περὶ τοῦ ἐν ἔτει 1864 ἐκδοθέντος λαχείου, τοῦ ἀποκληθέντος «τῶν Φιλαρχαίων». Τὸ γεγονός τοῦτο μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ σκιαγραφήσωμεν ἐν πάσῃ συντομίᾳ τὴν ἐξέλιξιν τῶν λαχείων ἐν Ἑλλάδι ἔκτοτε, ὡς καὶ νὰ προβάλωμεν ἰδέας τινὰς περὶ τῆς καλυτέρας ὀργανώσεως τοῦ συγχρόνου συστήματος κρατικῶν λαχείων.

Τὸ «τῶν Φιλαρχαίων» λαχεῖον μετεγράφη τῷ 1887 εἰς λαχεῖον τῆς «Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας». Τῷ 1904 ἐκδίδεται δεύτερον λαχεῖον, τὸ ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τὸ ὁποῖον μετὰ ἐν ἔτος συγχρονίζεται εἰς ἐνιαῖον λαχεῖον μετὰ τοῦ πρώτου, ὑπὸ τὸν τίτλον Λαχεῖον Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας.

Τῷ 1926 ἰδρύεται ἡ Ἐταιρεία Ἑλληνικῶν Λαχείων, ἥτις ἀσκοῦσα προνόμιον ἐκδίδει τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Λαχεῖον καὶ τὸ Λαϊκὸν τοιοῦτον. Μετὰ τριετίαν καταργεῖται ἡ Ἐταιρεία αὕτη καὶ ἐπανεκδίδεται ὑπὸ τοῦ κράτους τὸ Λαχεῖον τοῦ Στόλου καὶ Ἀρχαιοτήτων, τὸ ὁποῖον ἐν ἔτει 1933 μετονομάσθη εἰς λαχεῖον Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ Κρατικῆς Προνοίας. Τῷ 1936 ἰδρύεται ἡ Διεύθυνσις Κρατικῶν Λαχείων, ἡ ὁποία, μέ τινὰς μεταβολὰς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς, συνεχίζει ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τὴν ἔκδοσιν τῶν δύο βασικῶν λαχείων, τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ Ἀρχαιοτήτων, μετονομασθέντος εἰς Ἐθνικὸν Λαχεῖον καὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς Κρατικῆς Προνοίας, μετονομασθέντος εἰς Λαϊκὸν Λαχεῖον.

Ἡ ὀργάνωσις τῶν κρατικῶν λαχείων ἐν Ἑλλάδι φέρει ὕγιη τὰ χαρακτηριστικὰ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως φορέως πολιτικῆς λαχείων, ὅστις ἐπεφυλάχθη ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὸ Κράτος. Ἡ παραχώρησις προνομίου ὑπὲρ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἢ ἄλλων ὀργανισμῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν ὀρισμένων εἰδικῶν τομέων τῆς περὶ τὴν τύχην ροιῆς τοῦ κοινοῦ, δὲν διασπᾷ τὴν ἐνότητα τῆς ἀκολουθουμένης πολιτικῆς (ΠΡΟΠΟ), (Ἰπλόδρομος). Τοσοῦτα μᾶλλον καθ' ὅσον δὲν πρόκειται εἰς τὰς δύο αὐτὰς περιπτώσεις περὶ λαχείων, ἀνταποκρινομένων εἰς τοὺς περὶ λαχείων δημοσίας ἐγγραφῆς κλασσικοὺς ὅρους. Αἱ περιπτώσεις αὗται, χαρακτηριζόμεναι ὡς ἀμοιβαῖον στοιχείμα, δὲν ἀποτελοῦν καθ' ἑαυτὰς παρεκκλίσεις δυναμένας νὰ ἑπηρεάσουν τὴν ἐνότητα τοῦ φορέως τῆς πολιτικῆς λαχείων ἐν Ἑλλάδι. Τὸ ὑπὲρ

τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν ἀναγνωρισθὲν ἐφ' ἅπαξ τοῦ ἔτους προνόμιον, ἀποτελεῖ, βεβαίως, διάσπασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐνιαίου κρατικοῦ φορέως ἐκδόσεως τῶν λαχείων εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν καὶ ἐκμεταλλεύσεως διὰ γενικωτέρους κοινωφελεῖς σκοποὺς τῶν συναφῶν εἰς τὸν τομέα τοῦτον δυνατοτήτων.

Ἡ κρατικὴ πολιτικὴ λαχείων ἐκφράζεται οὕτω διὰ τῶν δύο τοιούτων, τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Λαϊκοῦ. Τὸ Ἐθνικὸν λαχεῖον ἀποτελεῖ σύστημα διαδοχικῶν κληρώσεων, ἐνῶ τὸ Λαϊκὸν ἀνήκει εἰς τὴν μορφήν τῶν ἀπλῶν λαχείων μοναδικῆς κληρώσεως.

Ἄδυναμία

Ἡ ἐξέλιξις τῶν δύο τούτων μορφῶν λαχείων ἂν ὑπῆρξεν ἢ κρίνεται ὡς ἰκανοποιητικὴ, δὲν εἶναι ἐν τούτοις ἐκείνη, ἢ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναμένεται ὑπὸ συνθήκας καταλληλοτέρας ὀργανώσεως τοῦ ὅλου συστήματος λαχείων.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς διαρθρώσεως τῆς συμμετοχῆς τοῦ κοινοῦ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν λαχείων ἐξ ἀπόψεως ποσοστοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὰς διαφόρους περιφέρειας τοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἐκ τοῦ μικροῦ, συνολικῶς, ποσοστοῦ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας τοῦ συμμετέχοντος εἰς τὴν ἀγορὰν λαχείων, ἐν συγκρίσει μὲ ἄλλας χώρας.

Τὰ δεδομένα ταῦτα συνιστοῦν ἀδυναμία τοῦ συστήματος τῶν λαχείων, ἢ ἀναξήτησις τῶν ὁποίων ἀποδεικνύει ὅτι τὰ αἷτια εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὀργανικά, ἀναγόμενα εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ ὅλου συστήματος, εἰς τὸν τρόπον λειτουργίας τῶν λαχείων, ὡς καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἀρμοδίου φορέως.

Φορεὺς ἀσκήσεως τῆς πολιτικῆς λαχείων εἶναι, ὡς γνωστόν, παρ' ἡμῖν κρατικὴ δημοσία ὑπηρεσία, ἢ Διεύθυνσις Κρατικῶν Λαχείων, ἣτις εἶναι ἀνεξάρτητος ὑπηρεσία ὑπαγομένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν. Τὸ σχῆμα ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι τὸ ἐνδεικνυόμενον διὰ τὴν φύσιν τῆς δραστηριότητος περὶ τὴν ἔκδοσιν καὶ τὴν προώθησιν τῆς ἰδέας τῶν λαχείων. Ἡ πολιτικὴ λαχείων καὶ οἱ ἐπιδιωκόμενοι δι' αὐτῆς σκοποὶ ἀποτελοῦν τὴν ἔκφρασιν τῶν κοινωνικῶν τῶν ἐπιδιώξεων, ὡς αὗται διαγράφονται εἰς τὰς διεπούσας τὴν λειτουργίαν τῶν λαχείων διατάξεις.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ὁ κρατικὸς χαρακτὴρ τοῦ φορέως συμβιβάζεται μὲ τὰ δεδομένα ταῦτα. Ἄλλ' ἢ περὶ τὰ λαχεῖα δραστηριότης προσιδιάζει εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κανόνας ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διέπουν τὴν ἐπιχειρηματικὴν ἐκμετάλλευσιν. Διότι ἡ φύσις τῶν προβλημάτων περὶ τὴν ἔκδοσιν, τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν λαχείων, ὑπὸ ὄρους συνεχοῦς προωθήσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα ἐπιτεύξεων, εἶναι τοιαύτη ἀπαιτούσα ἐλεύθερον ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα, μὲ ἀνεξαρτησίαν ἐπιτρέπουσαν σχετικὴν εὐελιξίαν εἰς τὴν λήψιν τῶν ἐνδεδειγμένων ἀποφάσεων. Ἡ σύστασις ἐνὸς αὐτονόμου Ὁργανισμοῦ Κρατικῶν Λαχείων θὰ ἦτο ἐποικοδομητικὴ λύσις, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ὀργάνωσις τῆς λειτουργίας αὐτοῦ θὰ ἔδιδε περιθώριον ἐκινήσεως καὶ δυνατότητας εὐέλκτου διαχειρίσεως τῶν συναφῶν πρὸς τὴν πολιτικὴν λαχείων θεμάτων.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως προσωπικοῦ θὰ ἐπεβάλλετο ἡ πλαισίωσις τοῦ Ὁργανισμοῦ διὰ καταλλήλων, ἐκτὸς τοῦ σώματος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, προσώπων ἰκανῶν περὶ τὴν διαφήμισιν, περὶ τὴν ἀναξήτησιν τῶν προτιμήσεων τοῦ κοινοῦ

καὶ περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν μιᾶς ἀγορᾶς, παραλλήλως πρὸς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα, ἀρμόδια ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, θὰ εἶχον γνῶσιν καὶ συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν οἰκονομικῶν τοῦ ὄργανισμοῦ. Αἱ ἰδιότητες τῆς δευτέρας κατηγορίας προσήκουν εἰς δημοσίους οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους.

Εἷς τοιοῦτος ὄργανισμὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ τὸν οἶκον τῆς τύχης, ὅπου θὰ συνειργάζοντο, εἴτε κυρίως ἐργαζόμενοι, εἴτε περὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς τύχης ἀπασχολούμενοι, ὑπάλληλοι, λαχειοπῶλαι, πράκτορες καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ κύκλος τῶν προσώπων τῶν τεταγμένων εἰς τὴν διακονίαν τῆς θεᾶς τύχης, ὅχι διὰ νὰ θεωροῦνται αὐτοὶ καὶ μόνον ὡς εὐνοούμενοι αὐτῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ διαδώσουν τὴν ἰδέαν τῆς διατηρήσεως πάντοτε τῶν δεσμῶν μετὰ τὴν θεότητα ταύτην, προπαγανδίζοντες τὴν καλὴν ἔννοιαν καὶ κοινωνικὴν λειτουργίαν τῶν λαχείων.

Ἡ ἐποπτεία καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔλεγχος τοῦ Ὁργανισμοῦ Κρατικῶν Λαχείων ἀναμφισβητήτως προσήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ὁποῖου ἡ καλὴ λειτουργία τοῦ Ὁργανισμοῦ θὰ ρέπει νὰ τελῇ. Μὲ μίαν κατάλληλον παροχὴν τῶν ἀναγκαίων μέσων καὶ τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων ὁ Αὐτόνομος Ὁργανισμὸς Κρατικῶν Λαχείων θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναπτύξῃ ἀλματώδη πρόοδον, καθιστῶσαν τὰ κρατικὰ λαχεῖα δρωῶσαν καὶ ἐπίκαιρον πάντοτε διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ πραγματικότητα.

Παραλλήλως μία ἀναδιάρθρωσις τῶν ἐσωτερικῶν κανόνων λειτουργίας τοῦ συστήματος κρατικῶν λαχείων θὰ κατεδεικνύετο ἀναγκαῖα.

Ἐπιμετοχὴ συστήματος

Τὸ σύστημα τοῦ Ἐθνικοῦ Λαχείου, ἐξ ἀπόψεως χρονικῆς διατάξεως τῶν περιοδικῶν ἐκδόσεων ἐπιβάλλεται νὰ τροποποιηθῇ, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται ὀρθολογικώτερον εἰς τὰς πραγματικὰς συνθήκας τῆς καταναλωτικῆς ἀγορᾶς. Ἡ χρονικὴ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς μιᾶς κληρώσεως εἰς τὴν ἄλλην πρέπει νὰ συντομευθῇ, ὡς καὶ νὰ μειωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν διαδοχικῶν κληρώσεων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐξάντλησις ἐκάστης ἐκδόσεως ἐντὸς ἐνὸς περιθωρίου τριῶν κατ' ἐλάχιστον ὄριον μηνῶν, μετέσσαρας ἐκδόσεις κατ' ἔτος. Ἡ ἐμφάνισις ἐκάστης σειρᾶς ἐντὸς τοῦ πλαισίου μιᾶς ἐκδόσεως δεόν νὰ συμπίπτῃ μετὰ τὴν πρώτην ἢ 16ην τοῦ μηνός, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς χρηματικὰς εὐχερείας τῶν ἀγοραστῶν.

Ἡ μακρὰ ἀναμονὴ τῶν κληρώσεων, ὡς συμβαίνει σήμερον, μαρναίνει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ, ἀμβλύνει τὸν ζῆλον συμμετοχῆς, διότι ἀπομακρύνει ἐν ποσοστὸν ἐκ ψυχοσυνθέσεως ἀντιπαθούτων τὴν ἀναμονὴν ἀγοραστῶν.

Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Λαϊκοῦ Λαχείου δὲν πάσχει σοβαρῶν ἀδυναμιῶν. Ἐπιδίωξις εὐκαταία θὰ ἦτο ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τοῦ λαχείου τούτου, ὥστε νὰ ἀποτελέσῃ τὸν κύριον κορμὸν τῶν κρατικῶν λαχείων. Ἡ δυνατότης ἀνατιμήσεως τῶν γραμματίων του, πάντοτε ἐπιθυμητὴ, ἐξαριτᾶται ἐκ τῆς κυκλοφοριακῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ὑπαρξιν τῶν δύο τούτων λαχείων, θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ ἐμφάνισις, εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, εἰδικῶν ἐκδόσεων, ἰδίᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Λα-

χείου, ἀπλῆς κληρώσεως (λ.χ. εἰς περιόδους συμπιτούσας μὲ τὰς ἐσοτὰς τοῦ Πάσχα ἢ τοῦ Νέου Ἔτους ἢ μὲ γεγονότα ἐξαιρετικῆς σημασίας). Ἡ διάρθρωσις τῶν ποσῶν τῶν κερδιζόντων λαχνῶν ἀποτελεῖ σημαντικὸν παράγοντα εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν λαχείων.

Ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως, οἱ κοινωφελεῖς, κοινωνικοὶ σκοποὶ τοῦ λαχείου δὲν πρέπει νὰ ἐξυπηρετῶνται μόνον ἀπὸ τὰ ἀδιανέμητα κέρδη, ἀλλ' ἐξίσου καὶ ἀπὸ τὰ διανεμόμενα τοιαῦτα. Ἐπιβάλλεται ὅπως ἡ διάρθρωσις καὶ τῶν δευτέρων ἀνταποκρίνεται πρὸς ὠρισμένας ἐπιταγὰς, συμβιβαζομένας καλύτερον πρὸς κοινωνικὴν τινα λειτουργίαν καὶ ἀποστολήν.

Ἡ συγκρότησις τῆς κλίμακος τῶν κερδιζόντων λαχνῶν δὲν πρέπει νὰ γίνεται πάντοτε μὲ κριτήριον μοναδικὸν τὴν ἔλξιν, ἣν ἀσκεῖ ἡ ἔλλις σημαντικοῦ κέρδους. Ἐὰν ἤθελε διαπιστωθῆ ὅτι τὸ ὑψηλὸν κέρδος τοῦ πρώτου λαχνοῦ δὲν ἀποτελεῖ τὴν ἀποκλειστικὴν ἔλξιν τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ λαχεῖον ἢ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἔλξις τοῦ μεγάλου λαχνοῦ δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλης διαρθρωτικῆς μεταβολῆς τοῦ λαχείου, θὰ ἦτο εὐκαταία καὶ ἐπιβεβλημένη κοινωνικῶς μία ἀντίστροφος διάταξις τοῦ πίνακος τῶν κερδιζόντων λαχνῶν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν διευρύνσεως τῆς βάσεως τῆς κλίμακος εἰς βάρος τοῦ ὕψους αὐτῆς.

Εὐρύτερα συμμετοχὴ εἰς διανεμόμενα κέρδη

Ἡ εὐρύτερα συμμετοχὴ τοῦ κοινοῦ εἰς τὰ διανεμόμενα κέρδη εἶναι κοινωνικῶς δικαιότερα. Ἄντι ἑνὸς λαχνοῦ 5 000.000 δραχμῶν θὰ ἦτο σκοπιμώτερα ἡ κατανομή του εἰς πενήτην λαχνοῦς τῶν 100.000 δραχμῶν. Ὑφίσταται ἀναμφισβητήτως ποσοστὸν τι ἀγοραστῶν τοῦ λαχείου, οἱ ὅποιοι ἀντιπαθοῦν τὴν πολιτικὴν τοῦ μεγάλου κέρδους τοῦ πρώτου λαχνοῦ. Θὰ ἦτο συνεπῶς ἐνδεδειγμένη μία σφυγμομέτρησις τῶν προτιμήσεων τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, πρὸς τὸν σκοπὸν, ὅπως διαπιστωμένως τῆς ἀποκλίσεως τῆς γνώμης αὐτοῦ, προσαρμοσθῆ πρὸς αὐτὴν ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ μέθοδος τῆς διάρθρωσεως τῶν διανεμομένων κερδῶν, πράγμα τὸ ὅποιον θὰ συνέτεινεν εἰς περαιτέρω διάδοσιν τοῦ λαχείου καὶ εἰς αὐξησιν τῆς κυκλοφορίας του.

Τὸ γεγονός ὅτι ἐσημειώθη ἀνάπτυξις τοῦ Ἐθνικοῦ Λαχείου μετὰ τὴν καθιέρωσιν ἑνὸς μεγίστου κέρδους ὡς λαχνοῦ δώρου, δὲν ἀποδεικνύει ἀναγκαίως ὅτι ἡ αὐξήσις ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν λαχνὸν τούτον. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν κυκλοφοριακῶν δυνατοτήτων τῶν λαχείων δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται ὡς ἐκδήλωσις ἄσχετος μὲ τὰς κοινωνικοοικονομικὰς γενικώτερας συνθήκας, ἀλλ' ὡς συνάρτησις αὐτῶν.

Διότι θὰ ἦτο ἀφύσικον νὰ μὴ σημειωθῆ περαιτέρω διάδοσις τῆς ἰδέας τῶν λαχείων, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς προοδεντικῆς βελτιώσεως τοῦ κοινωνικοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Συνεπῶς, θὰ ἦτο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σκέψεων τούτων βάσιμον νὰ ὑποστηρικθῆ ὅτι δὲν ὑπῆρξε μόνον ὁ μέγιστος λαχνός, ὁ ἀποκλειστικὸς λόγος τῆς αὐξήσεως τῶν πωλήσεων γραμματίων τοῦ Ἐθνικοῦ Λαχείου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τῆς διάρθρωσεως τῶν ἐκδόσεων καὶ τῶν διανεμομένων κερδῶν πρέπει νὰ προσδιορίζεται ἀνελλιπῶς καὶ διαρκῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων, τὰ ὅποια προκύπτουν ἐκ μιᾶς διαρκοῦς ἐπαφῆς μὲ τὸ καταναλωτικὸν κοινόν, ἐκ μιᾶς

συστηματικῆς ἀναζητήσεως καὶ σφυγμομετρήσεως τῶν προτιμήσεων αὐτοῦ.

Ἡ ἐπαφὴ μὲ τὰς διακυμάνσεις τῶν ἰδεῶν ἢ κρίσεων τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἀποτελεῖ γνώμονα τῆς πολιτικῆς τοῦ φορέως τῶν κρατικῶν λαχείων καὶ μέθοδον δράσεως ἀσφαλῆ, παρέκβασις ἀπὸ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι κατὰ κανόνα, ἄμιρος ἀποτυχιῶν.

Μία ἀριτίως ὀργανωμένη εἰς εὐέλικτον αὐτόνομον ὄργανισμὸν ὑπηρεσία κρατικῶν λαχείων, διαθέτουσα ἐπαρκεῖς δυνατότητας προσφυγῆς εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ διατηρήσεως ἐπαφῆς μετ' αὐτῆς διὰ σφυγμομετρήσεων, θὰ εἶναι καλύτερον πάντοτε εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμᾷ ἐπακριβῶς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἐπιταγὰς ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ συστήματος κρατικῶν λαχείων διὰ τὴν προσαρμογὴν αὐτοῦ πρὸς τὰς κοινωνικοοικονομικὰς συνθήκας, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καθιστᾷ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν λαχείων ὅλον ἐν κοινωνικῶς ὠφελιμωτέρας.